

ПРОПОРЦІЙНІСТЬ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ЕТИКИ НАДАННЯ ВПЕВНЕНОСТІ ЩОДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Рада з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (РМСЕБ) опублікувала у Січні 2025 року *Міжнародні стандарти етики надання впевненості щодо сталого розвитку* TM (включаючи *Міжнародні стандарти незалежності* TM) (IESSATM), з датою набрання чинності у грудні 2026 року. РМСЕБ загальносвітовий етичний еталон для всіх фахівців із надання впевненості щодо сталого розвитку (ФНБСР), незалежно від їхнього професійного походження. IESSA міститься в Частині 5 Кодексу РМСЕБ.

Важливим аспектом, який враховувала РМСЕБ під час розробки IESSA, було забезпечення їх пропорційності та відповідності принципу масштабованості, закладеному [Концептуальною основою суспільного інтересу](#). Подібно стандартам етики та незалежності для завдань з аудиту IESSA розроблені для завдань з надання впевненості щодо сталого розвитку (ЗНБСР) малих, середніх підприємств (МСП) та великих організацій.

У цій публікації висвітлюються ключові аспекти IESSA, які ілюструють його пропорційність при збереженні надійності, тим самим сприяючи виконанню ЗНБСР для суб'єктів господарювання будь-якого розміру та зміцнюючи довіру громадськості до таких завдань. Ця публікація має на меті полегшити розуміння та впровадження IESSA ФНБСР, особливо малими та середніми практиками (МСП). Ця публікація також може бути корисною для органів, що встановлюють стандарти в окремих юрисдикціях, регуляторних та наглядових органів, професійних бухгалтерських організацій, навчальних закладів та інших зацікавлених сторін.

Ця публікація не має офіційного статусу та не має переваги над Кодексом, текст якого є єдиним офіційним джерелом.

Аспект IESSA	Характер пропорційності
1. Застосування концептуальної основи (КО) ¹	Застосування КО за своєю суттю є пропорційним, оскільки КО враховує широкий спектр фактів та обставин, зокрема різноманітні види професійної діяльності, інтереси та взаємовідносини, які можуть становити загрозу дотриманню основоположних принципів та незалежності.
2. Визначення клієнта з надання впевненості щодо сталого розвитку (КНВСП)	IESSA визначає КНВСП як суб'єкт господарювання, щодо якого компанія виконує ЗНВСП. Якщо клієнт є суб'єктом господарювання, що публічно торгується, КНВСП завжди включає пов'язані з ним суб'єкти господарювання. Якщо клієнт не торгується публічно, КНВСП включає лише ті пов'язані суб'єкти господарювання, над якими клієнт має прямий або опосередкований контроль. ²
3. Визначення компонента групи	Якщо компонент групи є юридичною особою, він визначається як сама юридична особа та будь-які пов'язані з нею суб'єкти господарювання в межах периметру звітності, над якими ця юридична особа здійснює прямий або опосередкований контроль. Компонент групи не включає пов'язані суб'єкти господарювання, що знаходяться поза периметром звітності.
4. Реагування на недотримання законодавчих і нормативних актів (NOCLAR®)	IESSA містить більш суворий перелік положень, що стосуються NOCLAR якщо ЗНВСП підпадає під сферу застосування Міжнародних стандартів незалежності (МСН), викладених в Частині 5.³ Для ЗНВСП, що підпадають під дію МСН в Частині 5, положення щодо повідомлення інформації про NOCLAR чи підозрюване NOCLAR аудитором КНВСП⁴ є пропорційними залежно від того, чи є КНВСП також клієнтом з аудиту фірми або компонентом клієнта з аудиту фірми. В такому випадку IESSA вимагає від ФНВСП здійснити таке повідомлення. Однак якщо КНВСП є також клієнтом з аудиту або компонентом клієнта з аудиту мережевої фірми, або якщо КНВСП не є клієнтом з аудиту чи компонентом клієнта з аудиту фірми або мережевої фірми, IESSA вимагає, щоб ФНВСП <i>розглянув</i> можливість здійснення такого повідомлення.⁵

¹ Розділ 5120, Концептуальної основи

² Відповідно до параграфу R5400.27, якщо команда з надання впевненості щодо сталого розвитку знає або має підстави вважати, що відносини або обставини, що стосуються будь-якого іншого пов'язаного з клієнтом суб'єкта, мають значення для оцінки незалежності ФНВСП від клієнта, команда з надання впевненості щодо сталого розвитку зобов'язана включити цього пов'язаного суб'єкта в ідентифікацію, оцінку та усунення загроз незалежності.

³ Параграфи R5360.10 - 5360.28 A1

⁴ Параграф R5360.18a

⁵ Параграф R5360.18b

Аспект IESSA	Характер пропорційності
5. Використання роботи зовнішнього експерта	Обсяг інформації, яку необхідно отримати від зовнішнього експерта, щоб ФНВСП міг оцінити об'єктивність експерта, є більшим, якщо клієнт є підприємством, що становить суспільний інтерес (ПСІ). ⁶
6. Документація	Загальне положення щодо документального підтвердження незалежності в МСН IESSA вимагає від ФНВСП документувати лише суть будь-яких відповідних обговорень, які підтверджують його висновки щодо дотримання МСН. Це стосується, зокрема, випадків, коли загроза вимагала ґрунтовного аналізу, а фірма дійшла висновку, що рівень цієї загрози вже є прийнятним. ⁷
7. Обсяг МСН в IESSA	Хоча етичні положення IESSA (Розділи 5100 - 5390) застосовуються до всіх ЗНВСП та інших професійних послуг, що надаються для одного й того самого клієнта з надання впевненості⁸, МСН у IESSA (Розділи 5400 - 5600) застосовуються лише до КНВСП, що мають такий самий рівень суспільного інтересу, як і аудит фінансової звітності⁹, тобто до тих ЗНВСП, де інформація зі сталого розвитку, щодо якої ФНВСП висловлює думку: (а) складено відповідно до концептуальної основи загального призначення; та (b) Є такою, що (i) Вимагається до подання відповідно до законодавства або нормативно-правових актів; або (ii) Публічно розкривається для підтримки прийняття рішень інвесторами чи іншими користувачами.¹⁰ Щодо інших ЗНВСП, на які не поширюються вимоги МСН в IESSA, застосовуються менш суворі вимоги щодо незалежності, викладені у Частині 4Б Кодексу.¹¹
8. Положення щодо незалежності, що застосовуються до ЗНВСП для ПСІ	IESSA містить більш суворі вимоги щодо незалежності, які застосовуються лише до КНВСП – ПСІ. Вони включають: • Вимогу про відмову ФНВСП від клієнта і завдання, якщо сума гонорарів, отриманих від клієнта, перевищує певний поріг.¹² • Вимоги щодо розкриття інформації про гонорари тим, кого наділено найвищими повноваженнями (ТКННП) та громадськості.¹³

⁶ Параграф R5390.14

⁷ Параграф R5400.60

⁸ Параграф 5100.2(a)

⁹ Параграф 5100.2(b)

¹⁰ Параграф 5400.3b

¹¹ Параграф 5100.2a

¹² Параграф R5410.20

¹³ Параграфи 5410.22 A1 - R5410.32

Аспект IESSA	Характер пропорційності
	- Вимоги на випадок, коли особи, які раніше виконували ключові керівні ролі у завданнях із надання впевненості щодо сталого розвитку або роль головного виконавчого директора (чи еквівалентну роль) у фірмі, переходять до клієнта на певні ключові посади.¹⁴ - Вимоги щодо ротації осіб, які виконують ключові ролі у наданні впевненості щодо сталого розвитку.¹⁵ - Заборона ФНБСР надавати клієнту послуги, не пов'язані з наданням впевненості (NAS), якщо це може створити загрозу власної оцінки стосовно роботи з надання впевненості.¹⁶ - Вимоги щодо комунікації з ТКННП стосовно надання клієнту послуг, не пов'язаних з наданням впевненості.¹⁷ - Конкретні заборони на надання клієнту певних послуг.¹⁸
9. Ролі та обов'язки окремих осіб	IESSA визнає, що роль окремої особи в фірмі або в команді з надання впевненості щодо сталого розвитку є одним із факторів при оцінці рівня створюваних загроз. IESSA звертає увагу на конкретну роль окремих осіб як на фактор, що впливає на оцінку рівня загроз у певних випадках, зокрема коли йдеться про: - Політики винагороди та оцінки¹⁹ - Наявність фінансових інтересів у клієнта²⁰ - Ділові відносини²¹ - Сімейні та особисті стосунки²² - Нещодавнє надання послуг клієнту²³
10. Ротація ключових керівників з надання впевненості щодо сталого розвитку	Необхідний період охолодження відповідно до IESSA залежить від ролі ключового керівника з надання впевненості щодо сталого розвитку:

¹⁴ Параграфи R5524.6 та R5524.7

¹⁵ Параграфи R5540.7 - R5540.23

¹⁶ Параграф R5600.17

¹⁷ Параграфи 5600.21.A1 - R5600.25

¹⁸ Параграфи R5601.6, R5603.5, R5604.10, R5604.15, R5604.19, R5604.24, R5604.26, R5605.6, R5606.6, R5607.6, R5607.9, R5608.7, R5608.11 та R5610.8

¹⁹ Розділ 5411

²⁰ Розділ 5510

²¹ Розділ 5520

²² Розділ 5521

²³ Розділ 5522

Аспект IESSA	Характер пропорційності	
	Роль ключового керівника з надання впевненості щодо сталого розвитку	Період охолодження ²⁴
	Керівник завдання	5 послідовних років
	Відповідальний за перевірку якості завдання	3 послідовних років
	Інший ключовий керівник завдання з надання впевненості щодо сталого розвитку	2 послідовних років
Завдання з надання впевненості щодо сталого розвитку групи		
11. Вимоги щодо незалежності для (1) практикуючих фахівців компонента, та (2) членів команди з надання впевненості щодо сталого розвитку групи в такому практикуючому фахівці компонента, або залучених ним	Практикуючий фахівець компонента, що входить до мережі фірми з надання впевненості щодо сталого розвитку групи Вимога бути незалежним від клієнта з надання впевненості щодо сталого розвитку відповідно до вимог Частини 5, застосовних до мережевої фірми ²⁵.	Практикуючий фахівець компонента, що не входить до мережі фірми з надання впевненості щодо сталого розвитку групи Вимога: (а) Бути незалежним від компонента групи відповідно до вимог Частини 5, застосовних до фірми стосовно всіх клієнтів з надання впевненості; (б) Застосовувати визначені вимоги розділу 5510 щодо фінансових інтересів у суб'єкті господарювання, щодо інформації зі сталого розвитку групи якого фірма з надання впевненості висловлює думку; та (в) Застосовувати відповідні вимоги розділу 5511 щодо позик та гарантій, пов'язаних з суб'єктом господарювання, щодо інформації зі сталого розвитку групи якого фірма з надання впевненості висловлює думку.²⁶

²⁴ Параграфи R5540.13 - R5540.20

²⁵ Параграф R5405.10

²⁶ Параграф R5405.11(a)-(c)

Аспект IESSA	Характер пропорційності	
		Щодо будь-яких інших відносин або обставин між клієнтом та практикуючим фахівцем компонента (або мережевою фірмою з мережі практикуючого фахівця компонента), застосовується принцип “знає або має підстави вважати”. ²⁷
	Вимога до членів команди із завдання з надання впевненості щодо сталого розвитку групи, які працюють в мережевій фірмі або залучені мережевою фірмою, що входить до мережі фірми з надання впевненості щодо сталого розвитку групи, бути незалежними від клієнта з надання впевненості щодо сталого розвитку групи відповідно до вимог Частини 5, що застосовуються до команди з надання впевненості щодо сталого розвитку. ²⁸	Вимога щодо незалежності членів команди з надання впевненості щодо сталого розвитку групи, які входять до складу або залучаються практикуючим фахівцем компонента, що не входить до мережі фірми з надання впевненості щодо сталого розвитку групи, від: (а) компонента групи; (б) суб'єкта, щодо інформації зі сталого розвитку групи якого фірма з надання впевненості щодо сталого розвитку групи висловлює думку; та (в) будь-якого суб'єкта, над яким суб'єкт, зазначений у підпункті (б), має прямий або опосередкований контроль, за умови, що такий суб'єкт має прямий або опосередкований контроль над компонентом групи відповідно до вимог Частини 5, що застосовуються до команди з надання впевненості щодо сталого розвитку. ²⁹ Щодо будь-яких взаємовідносин чи обставин між вищезазначеними членами та будь-якими іншими пов'язаними суб'єктами або іншими компонентами групи в межах клієнта з надання впевненості щодо сталого розвитку групи,

²⁷ Параграфи R5405.12 та R5405.13²⁸ Параграф R5405.5²⁹ Параграф R5405.6

Аспект IESSA		Характер пропорційності	
			вимога до членів повідомляти практикуючого фахівця компонента про будь-які такі взаємовідносини або обставини, які можуть створити загрозу незалежності цих осіб, застосовуючи принцип “знає або має підстави вважати”. ³⁰
12. Робота з надання впевненості, виконана у компонента ланцюга створення вартості (КЛСВ)		IESSA встановлює пропорційний підхід щодо питань незалежності ³¹ під час виконання робіт з надання впевненості у КЛСВ шляхом: • Зосередження уваги виключно на незалежності або ФНВСП або практикуючого фахівця компонента, який виконує ці роботи, залежно від того, хто саме їх виконує, а не на будь-яких інших фірмах у їхній мережі.³² • Вимоги дотримання положень, що застосовуються до клієнтів, які не є ПСІ, незалежно від того, чи КЛСВ або КНВСП є ПСІ.³³ • Виключення будь-яких пов'язаних суб'єктів юридичної особи при визначенні КЛСВ для виконання робіт з надання впевненості.³⁴	
Використання роботи іншого практикуючого фахівця			
13. Використання роботи з надання впевненості, виконаної у клієнта з надання впевненості щодо сталого розвитку або КЛСВ		IESSA застосовує менш суворий підхід до ФНВСП, якщо вони мають намір використовувати результати роботи іншого практикуючого фахівця, виконаної у КЛСВ порівняно з КНВСП:	
		Робота з надання впевненості, виконана у КНВСП (або компонента Групи)	Робота з надання впевненості, виконана у КЛСВ
		Вимога до керівника завдання взяти на себе відповідальність за інформування цього іншого фахівця про відповідні етичні вимоги, включаючи незалежність, а також про положення Частини 5, що застосовуються до КНВСП з урахуванням характеру та обставин ЗНВСП. ³⁵	Не передбачено жодних вимог щодо повідомлення інформації для ФНВСП чи керівника завдання.
		Вимога до ФНВСП звернутися до іншого фахівця з проханням підтвердити, що:	Вимога до ФНВСП переконатися в тому, що інший практикуючий фахівець відповідає вимогам щодо незалежності, викладеним у Частині 5

³⁰ Параграф R5405.7³¹ Дивись Підрозділ Б Розділу 5405³² Параграфи 5405.30A A2, 5405.30B A2, 5405.31 A2, 5405.32 A2, 5405.33 A2 та 5405.34 A2³³ Параграфи 5405.30A A1, 5405.30B A1, 5405.31 A1, 5405.32 A1, 5405.33 A1 та 5405.34 A1³⁴ Дивись визначення КЛСВ в Глосарії Кодексу³⁵ Параграф R5406.4

Аспект IESSA	Характер пропорційності	
	(а) цей фахівець відповідає вимогам щодо незалежності, викладеним у Частині 5, які застосовуються до фірми стосовно суб'єкта господарювання, в якому інший фахівець виконує роботу з надання впевненості; та (б) співробітники цього іншого фахівця, які виконують роботу з надання впевненості, відповідають вимогам щодо незалежності, викладеним у Частині 5, які застосовуються до члена команди з надання впевненості щодо сталого розвитку стосовно цього суб'єкта господарювання.³⁶	що застосовуються до фірми стосовно цього КЛСВ.³⁷ ФНБСР може виконати вищезазначену вимогу шляхом ознайомлення із заявою про незалежність, виданою іншим фахівцем стосовно роботи з надання впевненості, виконаної у КЛСВ.³⁸
14. Використання роботи іншого практикуючого фахівця	IESSA встановлює пропорційні вимоги до ФНБСР у випадках, коли вони мають намір використовувати результати роботи іншого практикуючого фахівця, залежно від того, чи є ця робота пов'язаною з наданням впевненості, чи ні:	
	Використання роботи іншого практикуючого фахівця з надання впевненості IESSA встановлює конкретні вимоги до ФНБСР щодо отримання підтвердження або переконання в незалежності іншого фахівця стосовно суб'єкта господарювання, в якому цей фахівець виконує роботи з надання впевненості (дивись вище).³⁹	Використання роботи іншого практикуючого фахівця, не пов'язаної з наданням впевненості IESSA вимагає від ФНБСР застосовувати професійне судження для визначення відповідних заходів, які слід вжити (за необхідності), з метою виконання обов'язків ФНБСР щодо дотримання основоположних принципів чесності, об'єктивності, професійної компетентності та належної ретельності.⁴⁰

³⁶ Параграф R5406.5³⁷ Параграф R5406.6³⁸ Параграф 5406.6 A1³⁹ Параграфи R5406.5 (а)-(b) та R5406.6⁴⁰ Параграф R5300.11

Додаток

Перелік акронімів та скорочень

КО	Концептуальна основа
IESSA	Міжнародні стандарти етики надання впевненості щодо сталого розвитку (включаючи міжнародні стандарти незалежності)
MCH	Міжнародні стандарти незалежності
NAS	Послуги, що не пов'язані з наданням впевненості
NOCLAR®	Недотримання законодавчих та нормативних вимог™
ПСІ	Підприємство, що становить суспільний інтерес
КНВСР	Клієнт з надання впевненості щодо сталого розвитку
ЗНВСР	Завдання з надання впевненості щодо сталого розвитку
ФНВСР	Практикуючий фахівець з надання впевненості щодо сталого розвитку
КЛСВ	Компонент ланцюга створення вартості
ТКННП	Ті, кого наділено найвищими повноваженнями

Цей документ було підготовлено співробітниками Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів® (РМСЕБ (IESBA®)).

Про РМСЕБ (IESBA)

РМСЕБ є незалежною глобальною організацією, що встановлює стандарти. Місія РМСЕБ полягає у служінні суспільним інтересам шляхом встановлення високоякісних міжнародних стандартів етики (включаючи незалежність) як основи етичної поведінки в бізнесі та організаціях, а також довіри громадськості до фінансової та нефінансової інформації, що є фундаментальною для належного функціонування та сталого розвитку організацій, фінансових ринків та економік у всьому світі.

Разом з Радою з міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості ([International Auditing and Assurance Standards Board](#)® (IAASB®)) (РМСАНВ), РМСЕБ входить до складу Міжнародного фонду з етики та аудиту ([International Foundation for Ethics and Audit](#)™) (IFEATM). Рада з нагляду за дотриманням суспільних інтересів ([Public Interest Oversight Board](#) (PIOB)) здійснює нагляд за діяльністю РМСЕБ та РМСАНВ, а також за відповідністю стандартів інтересам громадськості.

Міжнародна федерація бухгалтерів регулює запити щодо перекладу або відтворення матеріалів РМСАНВ та РМСЕБ шляхом укладення угод про інтелектуальну власність та рівень обслуговування. Для отримання дозволу на відтворення або переклад цієї чи будь-якої іншої публікації або для отримання інформації щодо питань інтелектуальної власності, будь ласка, відвідайте [Permissions](#) або зверніться до Permissions@ifac.org.

IAASB®, Міжнародний фонд з етики та аудиту™ (IFEATM) та Міжнародна федерація бухгалтерів® (IFAC®) не несуть відповідальності за збитки, заподіяні будь-якій особі, яка діє або утримується від дій, покладаючись на матеріали, що містяться в цій публікації, незалежно від того, чи такі збитки спричинені недбалістю чи іншими причинами.

Ця публікація персоналу РМСЕБ "Пропорційність міжнародних стандартів етики надання впевненості щодо сталого розвитку" опублікована Міжнародною федерацією бухгалтерів у вересні 2025 року англійською мовою, перекладена на українську мову Аудиторською палатою України у жовтні 2026 році та використовується з дозволу МФБ (IFAC). Затвердженим текстом усіх публікацій МФБ є текст, опублікований МФБ англійською мовою. МФБ не несе відповідальності за точність і повноту перекладу, а також за дії, які можуть виникнути в результаті такого перекладу.

Авторське право на текст англійською мовою "Публікація персоналу РМСЕБ. Пропорційність міжнародних стандартів етики надання впевненості щодо сталого розвитку " © 2025 належить IFAC (МФБ). Всі права захищені.

Авторське право на текст українською мовою "Публікація персоналу РМСЕБ. Пропорційність міжнародних стандартів етики надання впевненості щодо сталого розвитку" © 2026 належить IFAC (МФБ). Всі права захищені.

Назва мовою оригіналу: IESBA Staff Publication - Proportionality of IESSA

За дозволом на відтворення, зберігання, передачу або інше подібне використання цього документа звертайтеся за адресою: Permissions@ifac.org